Nr. 23. 2 Wieraśnia 1924 h. Hod VIII.

KRYNICA

TYDNIOWAJA SIALANSKAJA HAZETA

Adres Redakcyi i Adm.: Wilnia, Zawalnaja 7.
Redakcyja adčyniena ad 9 h. ran. da 7 h. wieč.

„Krynica" kaštuje: na hod 5 zł. p.
Asobny numar kaštuje 15 hr.

PAŚLA NARADY Ŭ LONDYNIE.

17 žniŭnia siol. h. ŭ Londynie skončyłasia mižnarodnaja narada. Trywała jana cełу miesiac. Naradžalisia pradstaŭniki dziaržaŭ, što wyšli z suświetnaj wajny hałoŭnymi pieramožcami nad Niamieččynaj: Francyja, Anhlija, Belhija. Apračа hetych byŭ tam tak-ža pradstaŭnik Ameryki i Niamieččyny.

Ab što im išło? — Jak zaŭsiody na słowach: kab stwaryć ekanamičnuju i palityčnuju raŭnawahu miž hałoŭnymi dziaržawami Eŭropy, kab ablahčyć Niamieččynie wypłatu kantrybucyi, kab palehčyć dolu pracoŭnych Eŭropy. Woś, bytcam, dziela hetaha źjechalisia ŭ Londynie hałoŭnyja kiraŭničyja sučasnaj Eŭropejskaj palityki. Praŭda, bolš-mienš, ab hetym i hawaryli na naradzie. Adnak kožnaha siabra narady hałoŭnaj metaj było najbolš wyhawaryć karyści dla siabie, dla swajej dziaržawy.

I sapraŭdy, kali dobra ŭdumacca, dyk tak jano i wychodzić. Niamieckaj kontrybucyi najbolš išło na Francyju. Najbolšuju častku pramysłowaha niamieckaha kraju — Ruhr zaniała Francyja.

Na Francyju, što apynułasia ŭ tak ščaśliwym pałažeńni, zazdrosnym wokam spahladała Anhlija. I heta zrazumieła. Što-raz to biadniejučaja na karyść Francyi Niamieččyna ŭściaž stawałasia horšym rynkam zbytu dla anhlijskich suroŭcaŭ i wyrabaŭ.

Ameryka, jak kraina, što ad wajny najmienš paciarpieła, a hetym samym i najbolš nahrabiła hrašej, musić mieć jaki abarot dla swaich kapitałaŭ, bo hroš biaz ruchu amal što ničoha. A tut išče i Francyja Amerycy winna, i jak tak bahacieje niamieckim dabrom, dyk chutka swoj doŭh źwiernie. Takim čynam Amerycy išče prybyło-b niažywoha kapitału.

Wot-ža, tak ci inakš, zacikaŭlenyja dziaržawy zhawarylisia miž saboj, dy-j zrabili supolnuju naradu ab tym, kab usim dobra było. I wyšła z hetaj naradaj tak, jak heta časta wychodzić na kirmašy miž našymi sialanami-chlebarobami. Spatkalisia na rynku — dy da šynku, kab tam sabie spakojna pry butelaćcy ab sim-tym paradzicca, paspahadać biadzie, a moža i dahawarycca da čaho. Padčas hutarki wychodzić, što Lawon, skažam, maje hrošy, dyk Symonu mohby pazyčyć, a Symon maje siamju wialikuju, maje šmat ruk rabočych, dyk za pazyčku mohby pamahčy adzinokamu Lawonu ŭ rabocie. A jznoŭ Michaś maje pašy ŭdowal i za nijakuju płatu, ci ŭsłuhu, mohby być karysnym Wincuku Kancawomu, bo toj z niedachwatu pašy, žywiolinu swaju prymušany ciahać na wiaroŭcy pa darohach, dy miežach. I wot tak paspahadali adzin adnamu, butelku wysmaktali i... dahawarylisia. Usim stała dobra. Usie zdawoleny. Usie razychodziacca i kožny dumaje, što jon na hetym intaresie najlepš wyšaŭ. Nu, a kali, dumaje druhi, jon zarabiŭ, jak Zabłocki na myle, dyk sabie ŭmaŭlaje, što inšaha wychadu nia było i što z tych ci inčych pryčyn, ale treba było heta zrabić...

Dyk woś blizu tak było z eŭrapejskimi palitykami na naradzie ŭ Londynie. Razyślisia i kažuć, što ŭsie zdawoleny. Anhlija cie-

šycca, što jaje susiedka Francyja ciapier prycichnie, bo jej kryšku krylli abciali — zahadali ŭ praciahu hodu pakinuć najbahaciejšy niamiecki kraj Ruhr. Ameryka išče wiesialej patrasaje kišanioj, bo ŭžo pažyčaje Niamieččynie dalary na sumu 800 milionaŭ niamieckich zał. marak... A Niamieččyna dyk až rahoča, bo jana z usiej hetaj ważnaj londynskaj hutarki najbolš za ŭsich skarystała. Ničoha tolki nie skarystała Francyja, ale i jana paciašaje siabie choć tym, što Ameryka doŭha išče nia budzie spahaniać doŭhu, što ŭsiožtaki jana zrabiła tak, jak chaciełasia susiedziam, što pastupiła tut pa ludzku; słowam, Francyja choć honar swoj prasłaŭlaje.

Na kančatak musim adnak adznačyć, što henaja narada ŭsiož nie astałasia biez karyści i dla ŭsiej Eŭropy. Ab karyści z jaje, što nas ani hreje, ani chałodzić, hawaryć nia budziem. Uspomnim tut tolki adno: narada ŭ Londynie i jaje ŭstupki na karyść Niamieččyny pakazali, što mir u Wersali ŭ 1919 h. padychtawany zwajawanym, akazaŭsia drenna skrojeny. Narada ŭ Londynie ŭ adnosinach da Niamieččyny pašła inšaj darohaj, jak heta aznačana ŭ henym mirnym dahawory. I musić chutka prydzie čas, što dahawor Wersalski zusim treba budzie źmianić. Palityka Francyi, jakaja pieršuju skrypku ŭ Eŭropie jhrała, kali mir heny kroili, ciapier adyšła na druhi plan. Niemcy, jakich Francyja na śmierć zadušyć dumała Londynskaj naradaj, dapuskajucca da ahulna-eŭrapejskaha žyćcia.

Adhetul wynik, što i polskaja palityka, jakaja ślepa zaležyć ad Francyi, palityka ŭcisku narodnych mienšaściaŭ asabliwa-ž biełarusaŭ, ličwinoŭ, ukraincaŭ, palityka asadnictwa i pastajannaha pawialičwańnia pálicyi, — ciapier, kali i nia dobraj wolaj i świedamym rozumam palakoŭ, dyk samym žyćciom, budzie prymušana pajści ŭ inšym, dla nas karyśniejšym, kirunku.

Ihnat Paparać.

HOŁAS SIRATY.

Nižej źmiaščajem hałaśbu siraty, jak adzin z duža mnohich abrazkoŭ tej kryŭdy, jakoj daznaje biełarus ad polskaha asadnictwa.

Razjaśnieńni piśma skryŭdžanaj siraty i dadatki da jaho lišnija.

Redakcyja.

Pawažany Redaktar!

Apišycie našu horku dolu sirot i pad jakim chočacie zahałoŭkam pastaŭcie.

Za 10 hadoŭ da wajny moj tata, budučy parabkam pa majontkach, za wysłužanyja hrošy kupiŭ 44 dzies. ziamli pry wioscy Raniewičy, hm. Świsłackaj, na što majem kupčuju i plan. Chutar zawiecca tak-ža Raniewičy. Na hetaj ziamli pabudawany nami ŭsie budynki: chata, stadoła, chlawy, swiran i pohrab; razwiedzien sad i kusočak lesu. Usie budynki, sad i les kaštujuć nia mienš, jak sto miljardaŭ polskich mar., na ciapierašni čas. U 1915 hodzie pa zahadu rasiejskaj ułady, naš tata, zabraŭšy nas, šašciarych dziaciej, mamu i babku, wyjechaŭ u Rasieju. U Rasiei naš tata pamior i jak zrabiŭsia pierawarot, to babka, budučy sama katalička, ćwiardziła nam, što ŭ Polšcy dobra i starałasia z nami wiarnucca z Rasiei ŭ zbudawanaje nami naša hniazdo. 22 marca 1922 hodu my wiarnulisia ŭ swajo rodnaje miesca, a z nami i samy mienšy brat, katory radziŭsia ŭ Rasiei.

Doma znajšli ŭsio ŭcełaści i žyŭ tam tady niejki arendatar Kiersnoŭski. Zrazu arendatar nia puskaŭ

Hutarki Staroha Dzieda.

— Skažy dziedu, skul heta ŭziaŭsia biełaruski narod? — pytajecca raz u mianie moj Wincuk.

—Što-ž, sakoliku, ciabie musić nadta cikawić?— pytajusia.

— Nadta-ž cikaŭna wiedać. Bo jak ty mnie niadaŭna raskazaŭ, što biełarusy, heta — narod, to mnie siahońnia ŭnoču pryjšła dumka: **a skul-ža hety narod uziaŭsia.**

— Dobra, moj Wincučok, — kažu jamu, — widać što ty chłapiec udumčywy, što pačuješ, to i pieradumaješ. Dyk wot raskažu tabie:

— Ciapier ty čuješ jak haworać ludzi pra roznyja narody: čechaŭ, palakaŭ, rasiejcaŭ, serbaŭ, ukraincaŭ, biełarusaŭ. Daŭniej hetych narodaŭ nia było, a byŭ tolki adzin narod **sławianski.** Hety sławianski narod, jak kaža nawuka, pryjšoŭ z Azii i pasialiŭsia kala Karpackich horaŭ i la Dunaju. Žyli jany ŭ adnej wialikaj hramadzie i hawaryli adnej mowaj: **sławianskaj.** Ciapier užo hetaj mowy niama, jana zachawałasia tolki ŭ carkoŭnych knihach dy i tam mocna sapsutaj. Pašla stała im ciesna, hetym našym sławianskim pra-pra-pradziadam, i pačali jany dzialicca na addzielnyja hrupy i razychodzicca, chto kudy, a jak padzialilisia, to pačała ŭ ich znachodzicca admiennaja hutarka. Try takija hrupy pryjšli i ŭ naš kraj: najbolšaja nazywałasia **Krywičy** i jana zajšła najdalej na poŭnač našaj staronki: pasialiłasia nad rakoj Dźwinoju; hranicy ichnija na ŭschod byli až za Smalenskam, a na zachad i paŭdnia, kala Miensku, Nawahradka i dachadzili až da Horadni i da samaj Wilni. Heta była pieršaja i najbolšaja hrupa — krywickaja.

Druhaja hrupa nazywałasia **Radzimičy** i jany asieli nad Dniaprom u ciapierašniaj Mahiloŭskaj hubernii.

u dom, a paśla adpuściŭ nam adnu stancyjku, ŭ jakoj my siemiera z babkaju siadzieli da leta. Mama naša astałasia ad mašyny i z Rasiei nia wyjechała i ab joj my ničoha nia wiedajem. My čakali i dumali, što arendatar addaść našu haspadarku nam, ažno letam taho-ž hodu pryjechaŭ niejki polski pałkoŭnik Bancar i skazaŭ nam wybracca, bo heta haspadarka nia naša, a jaho. Tady babka dawiedaŭšysia, što haspadarka naša addana asadnikam: pałkoŭniku Bancaru i paručyku Kiersnoŭskamu, uprasiła dwuch ludziej, kab jany baranili našy prawy. Apiakuny, razabraŭšy hetu sprawu, wyjaśnili, što jak Waŭkawyski „nadaŭčy", tak i Nawahrudzki „adwałaŭčy" haspadarku našu addali pad asadnictwa.

Wosieńniu 1922 hodu hety samy pałkoŭnik Bancar wykinuŭ samawolna nas na choład, dzie my čuć nie pakaleli ad ściužy i daždžu. Ab hetym pastupku było dałožana apiakunami Świsłackaj palicyi. Prybyŭšy na miesca sam kiaroŭnik palicyi wiarnuŭ nas iznoŭ u tuju samuju stancyjku. Tady Bancar źwiarnuŭsia da „Sędzi Pokoju" u m. Swisłačy i wysialiŭ nas pa pryhawaru „Sędzi".

Wiasnoju 1923 hodu nas wykinuli z chaty i my pawałaklisia pa świecie žabrakami. Z płačam my prychodzili da apiakunoŭ — što budziem rabić i jak budziem žyć; jany nas paciašali, što sprawa pieradana ŭ Waršawu i tam nam addaduć našu haspadarku. Ale 24 krasawika siol. hodu najwyšejšy trybunał u Waršawie, taksama jak „nadaŭčy" i „adwałaŭčy" kamitety, nam admowiŭ i z admowaj pachawaŭ našaje ščaście.

Ja samy staršy (mnie 17 hadoŭ) staŭ za parabka ŭ wioscy Raniewičach, jak-raz naprociŭ swajho chutara, siastra maja słužyć u miastečku Swisłačy, brat pasie žywinu ŭ m. Świsłačy žydku, a astalnyja— 4 mienšyja, nia zdolnyja da ciažejšaj pracy, to chodziać niańčyć dziaciej, to z torbaju chodziać i wyprašywajuć u dobrych ludziej kusok chleba.

Z prośbaju zwaračwajusia ja da Was, pawažany redaktar, napišycie ŭ swaju hazetu pra našu horkuju dolu; niachaj pierapišuć redakcyi druhich hazet miajscowych i zahraničnych. Niachaj asudziać ludźi, ci sprawiadliwa heta adniaćcie ad sirot rodnaha hniazda. A moža i ŭ Sojmie pačujuć našyja pasły, to niachaj i tam jany wyskažać horkuju niesprawiadliwaść polskaha Zondu. My bačyli, jak u Rasiei adbirali majontki ŭ zamožnych ludziej, ale dla ich pakidali čwaraki (batrackija chaty) i ziamli skolki jany zdolajuć abrabić. My bačyli jak tam časam zabiwali haspadaroŭ majontkaŭ, ale dziaciej zabirali ŭ prytułki. A tut?!...

— U mianie wiečna budzie baleć serca, pakul mnie chto nie rastłumača, čamu i za jakuju winu adabrali našu haspadarku? Ja ciapier słužu ŭ haspadara i kožny čas baču, jak świšča pałkoŭnik u majej chacie, pryjechaŭšy z wojska, jak na daču, a za swaje dwa murawanyja damy, jakija maje ŭ Waršawie, biare z arendataraŭ hrošy, a my zastalisia biez strachi. Ja baču, jak siakuć dreŭcy, katoryja ja pamahaŭ baćku dahladać, jak łomiać hrušy nami sadžanyja, jak marnujecca praca majho taty!...

Sirotaŭ usich ja napišu imiony: Staršy Piotr, 17 hadoŭ, siastra Wolha — 15, brat Mikałaj — 14, siastra Lena — 12, siastra Nina — 11, brat Uładzimir — 10, brat Jury — 6.

Piotra Leščyk.

w. Raniewičy, hm. Świsłač,
Waŭkawyskaha paw.

MOJ SAD.

Ja sad kaliści mieŭ... Jak dobra pachli rožy
ŭ wiasioły ranak.
Jak ja lubiŭ witać pačatak dnia pryhožy
i wychadzić na hanak.
Jak hadawaŭ ja sad... Jak ja maliŭ ludziej
nia ruchać kwietak.
Jak wosień ja prasiŭ nie abrywać nadziej,
žywych bukietaŭ.
Jak ja piasciŭ, jak ja biaroh kachańniu
ŭ sadku kutok,

Treciaja hrupa nazywalasia **Dryhawičy** i pasialiłasia jana nad Prypiaciaj u ciapierašnich Pinskich bałotach. Nazywalisia jany hetak musić ad słowa „dryhwa", što aznačaje dryžačaje bałota.

Hetyja try plamiony: Krywičy, Radzimičy i Dryhawičy mieli šmat supolnaha ŭ haworcy i abyčajach, dziela čaho z časam utwaryli adzin **Biełaruski narod.**

— A daŭno hetaje było, jak jany pryjšli ŭ naš kraj?

— A ŭsio-ž budzie kala dźwiuch tysiač let.

— Wot cikawaja reč, — kaža moj Wincuk, — dyk my pajšli sa sławianaŭ?

— Tak, sa sławianaŭ. Aproč nas sa sławianaŭ wiaducca: palaki, rasiejcy, ukraincy, čechi, serby, baŭhary i šmat inšych narodaŭ. Usie hetyja narody nazywajucca sławianskimi narodami. Hutarki ŭ ich padobnyja adna da druhoj, bo asnowu majuć sławianskuju, tolki ŭtok swoj, dyk zatym jany často adna da adnej padobny i niepadobny. Woźmiem chacia-b mowu rasiejskuju, abo polskuju, ci biełaruskuju. Usie try jany padobny adna da druhoj, bo, jak tyja try haliny, wyraśli z adnaho sławianskaha drewa, ale časta adna dla druhoj niezrazumieły, bo kožnaja mowa maje ŭ sabie jašče štoś swajo.

— Wot jakaja sprawa z biełaruskim narodam!— kaža moj Winbuk, — ale skažy dziedu, čamu heta **ciapier** hetyja sławianskija narody tak adzin druhoha nia lubiać? Naprykład uziać rasiejcaŭ i palakaŭ, abo čechaŭ i palakaŭ. Jany dziarucca pamiž saboj až strach. Čamu heta?

— Widziš moj sakolik, u sławianskaj siamji jość dužyja, ale jość i słabyja narody. Dahetul najdužejšymi byli rasiejcy i palaki. Rasiejcaŭ naličajuć kala 70 miljonaŭ, a palakaŭ kala 20 miljonaŭ. Dyk wot hetyja dwa narody ščubilisia pamiž saboju za nas biełarusaŭ i ŭkraincaŭ. Rasiejcy kazali, što da Rasiei pawinny naležać hetyja narody, a Palaki, što da Polščy. I woś pačali bicca. Rasieja zwajawała Polšču

Jak ja pryjmaŭ tumannaje šuršańnie
za čyjšci krok.
I jak darma... Darma maliŭ, prasiŭ
pačuć, lubić.
Usio, što ja biaroh... što tak kachaŭ, praściŭ —
nia moža žyć.
I, nie raśćwiŭšy, sad moj adćwitaje rana...
nu, što-ž? — chutčej...
Niachaj usio žyćciom raźbita, pałamana —
niama nadziej,
Ja prybiaroh jašče adzin kustočak kwietak Baćkaŭščy-
— jaje krasu — [ny miłaj,
Jaho nie abarwie nichto... Z saboju ŭ samuju mahiłu
jaho ja paniasu...

W. Sumny.

Praha.

DA NAS PIŠUĆ.

Z biełarusami abchodziacca horš jak z dzikarami. m. Rymšany, Brasłaŭskaha paw. Niewialičkaje miastečka nad wozieram, naličaje kolkinaccać chat, pry adnym kaścieli i adnej žydoŭskaj bažnicy. Žychary, najbolš lićwiny i biełarusy-kataliki, ziemlaroby; žydki wiaduć handal abarankami i drabiazoj, arandujučy ŭsie wakoličnyja woziery, nažywajucca z ryby i rakoŭ.

Hodna ŭwahi toje, što ŭ Rymšanach wiaduć kankurencyju žydkam kolki chryścijanskich kramak i kooperatywa, jakaja, praŭdu kažučy, ŭžo zusim padupała nia majučy dobrych i pracawitych siabraŭ Uprawy.

Z relihijnaha boku narod tutejšy nadta pabožny i konserwatyŭnych pohladaŭ: nia lubić nawinak i pieramien. — Tym časam niadaŭna źmianili probašča... maładoha — starejšym, tak sama robicca i ŭ susiedniaj parachwii... Narod dziwicca z hetaha, ale ŭ nowych probaščach znachodziać niaźmiennych litoŭcaŭ z niaźmiennymi litoŭskimi kazańniami.

Ščašliwy heta narod — litoŭcy! (kali raŭnawać da nas). U kaścieli majuć i čujuć swaju mowu, piajuć pa swojmu, dy i nadta dobra i aryhinalna! Molacca pa knižkach pisanych pa litoŭsku.

A ŭ našych biełaruskich parachwijach pryhledźciesia: jak tolki ksiondz na ambonu — narod z kaścioła... i sałodzić sabie čas haworkaj ab zdaroŭi, žywiołkach, žyćci... A kali chto pastydaŭsia stukać botami, wychodziačy z kaścioła, dyk toj u wuhle abapiorsia łakciami na kaleni i śpić...

Čamu hetkaja asaławiełaść da Ewanhielskaha słowa, jak u tych, što wyjšli na dwor, tak i ŭ tych, što śpiać padpioršy ścienku ŭ kaścieli?! — A tamu, što dušu ich nie zachopliwaje kazańniem ksiondz: — jon prywykły na polskaj dušy jhrać, tuju ŭmieje kranuć, a duša biełaruskaja?... — jana śpić, bo da jaje zaharadžajecca daroha jejnamu rodnamu muzycy— ksiandzu biełarusu.

Čytaŭ ja ŭ tydniowiku „Misje Katolickie", što z Rymu rychtujucca štohodna i pasyłajucca da etiopaŭ i čornych niehraŭ misianiery ksiandzy, kab tam tłumačyli u rodnaj mowie čornaskurych ab Chrystusowaj relihii — a ŭ nas? U nas horš, jak u henych dzikaroŭ, a Rym ab nas nia rupicca...

Antoś z Lepla.

Niabywały ździek nad biednym. Bielewičy, Smarhonskaj hm. Ašmianskaha paw. U našaj wioscy zdaryŭsia sumny wypadak: za drowy pajicyja adnamu čaławieku ŭziała i pradała paśledniuju karowu.—A jano hetak było:

— Michaś Kasiak (hetak zawiecca toj čaławiek) prošły hod, ŭ čerwieni miesiacy, zrubaŭ u swaim lesie paru palen i pawioz ich u Smarhoni pradać. Ale pryčapiłasia palicyja, aryštawała tyja drowy i skazała što budzie štraf. Paśla hetaha praz ceły hod było spakojna, až raptam pazywajuć jaho na adsiedku. Pasiadzieŭ jon dwa dni, paśla kažuć, što siadzieć užo nia treba, ale treba pryniaści štraf: 150 miljonaŭ. Čaławiek pazyčyŭ hrošy ŭ susieda i panios ich užo płacić. Ale jamu skazali, što hrošaj ad jaho nia pryjmuć, bo treba pryniaści razam z druhim susiedam, katory takža byŭ aštrafawany za drowy i za jakim jašče astało-

---

i padzialiłasia jeju sa swaimi susiedziami: Niamieččynaj i Aŭstryjaj. Polšča niekulki razoŭ padymała paŭstańni: ničoha nie pamahała. Rasieja mocna prydušyła swajho woraha i ŭžo sama pačała źbirać inšyja sławianskija narody pad swajho cara. I kab wyjhrała hetu wajnu, to musić padbiłab pad siabie i serbaŭ i baŭharaŭ i dajšłab takim paradkam da Siarodziemnaha mora, da katoraha jana piorłasia ad časoŭ carycy Kaciaryny II. Ale wajna dla Rasiei nie paručyła: jaje pabili. I wot ad jaje pačali ŭciakać usie narody: i palaki i biełarusy i ŭkraincy. Usie pačali zakładać swaje hasudarstwy. Ale što-ž my widzim? Iznoŭ pačałasia sprečka pamiž starymi i adwiečnymi worahami: rasiejcami i palakami za biełarusaŭ i ŭkraincaŭ. Iznoŭ pačali jany tuzacca i chadzić pa našaj ziamli, haniajučy adzin druhoha to ŭzad, to ŭpierad. Prykazka kaža: „pany dziarucca, a ŭ mužykoŭ čuby traščać", tak sama i ŭ nas. Skolki było ŭ nas wojnaŭ, a ŭsio **za nas i na našaj ziamlicy!**

— Świataja praŭda — adazwaŭsia Wincuk.—ale wot dziŭnaja reč, čamu jany nie pahodziacca nijak.

— Takija narody nia mohuć pahadzicca, bo jany **imperyjalistyja.**

— Što heta značyć: imperyjalistyja?

— Heta značyć, što chacieli-b padbić druhija narody i zaŭładać ichniaju ziamloju.

— Wot jak, to pa twojmu i palaki i rasiejcy imperyjalistyja?

— Wiedama. Tolki palaki imperyjalistyja, ale na stary niamiecki fason, a rasiejcy ciapier imperyjalistyja, ale na fason anhlicki.

— To jašče i ŭ imperyjalistych bywaje fason?

— A jakža-ž moj sakoliku. Usiakaja reč maje swoj fason.

— Dyk jakaja rožnica pamiž niamieckim i anhlickim fasonam?

— A wot takaja rožnica, što pa niamieckamu fasonu, dyk treba druhi narod susim źwiaści sa świe-

sia „niadoimki“ 56 miljonaŭ. Toj susied hrašej nie panios, dyk palicyja pryjšła, ŭziała Michasiowuju paśledniuju karoŭku, pawiała jaje ŭ Smarhoni i tam pradała 2 žniŭnia. Uziali tolki 235 miljonaŭ, heta značyć stolki, skolki im treba było, a karowa warta była jakich 300 miljonaŭ. My nia možam zrazumieć. My nia možam zrazumieć jak heta wyšła, ci palicyja zrabiła pa zakonu, ci nie. Nam zdajecca, što nie. Bo **nia prysyłała nijakaj pawiestki ŭ sud. Nia było nijakaha suda. Nia možna było baranicca i dakazać, što drowy byli nie z kazionnaha lesu, a z swajho.** Apisali i pradali karowu, dy z hetych hrošaj zapłacili jašče za druhoha čaławieka, katory nie zapłaciŭ za siabie usich hrašej. Słowam, zrabili tak, što nadta mocna skryŭdzili saŭsim niawinawataha čaławieka. A što jon byŭ niawinien, to moža ŭsia wioska padpisacca. Što-ž ty paradziš, kažuć: „na biednaha Makara i šyški walacca“. **Niedaloki.**

Da usiaho biełaruskaha wučycielstwa.

Biełaruskaja Školnaja Rada ŭ Wilni, majučy namecie arhanizacyju biełaruskich pačatkawych škoł na asnowie nowaha zakonu ab užywalnaści niapolskich mowaŭ u škole, pryniataha Polskim Sojmam 9.VII. sioletniaha hodu, a jaki ŭwojdzie ŭ žyćcio 1.X. 1924 hodu, a taksama žadajučy naładzić biełaruskija wučycielskija kursy, ab čym robiacca zachady pierad uładaj, — hetym zwaročwajecca da ŭsich nastaŭnikaŭ-biełarusaŭ, jak pracujučych u škole, tak i biezrabotnych, kab dali ab sabie wiestki, zapoŭniŭšy nižejpadanuju ankietu:

1. Imia i proźwišča.
2. Wiek, abo kali radziŭsia.
3. Što skončyŭ.
4. Staž (kolki hadoŭ wučyŭ i ŭ jakoj škole).
5. Ci skončyŭ biełaruskija kursy.
6. Jak pryhatawany z polonistyki.
7. Čym ciapier zajmajecca.
8. Ci maje polskaje abywatelstwa.
9. Adres.

Zapoŭniŭšy hetuju ankietu pawodle wyšejpadadzienaha ŭzoru, Biełaruskaja Cantralnaja Školnaja Rada ŭ Wilni prosić biezadkładna prysłać jaje pa adrasu:

Wilno, ul. Wileńska 12—6.
Białoruska Centralna Rada Szkolna.

Biełarus. Cantr. Škol.
Rada ŭ Wilni.

Da biełaruskaha wučycielstwa skončyŭšaha ŭ 1921-22 h. wučycielskija kursy ŭ Krakawie.

HRAMADZIANIE!

U 1922 h. polskaja ŭłada adarwała Was ad swajho rodnaha Biełaruskaha Narodu i wysłała na wučycielskija kursy ŭ Krakaŭ. Pa skančeńni hetych kursaŭ taja-ž ułada panaznačała Was na wučycialoŭ u polskija škoły — časta nat' nia ŭ rodnaj krainie.

Dawoli ździeku!

Para Wam wiarnucca da swajho Biełaruskaha Narodu i siarod jaho šyryć praświetu.

Biełaruskaja Cantralnaja Školnaja Rada ŭ Wilni, prystupajučy da arhanizawańnia biełaruskich pačatkawych škoł na 1924-25 školny hod, hetym zwaročwajecca da Wašaha biełaruskaha pačućcia z prośbaj najchutčej adkazać jej na hetyja pytańni:

1. Dzie Wy ciapier prabywajecie? (Waš akuratny adres),
2. ci zhodny Wy, zamiest u polskaj, pracawać u biełaruskaj škole?

Hramadzianie, adklikajciesia!!!

Biełarus. Cantr. Škol.
Rada ŭ Wilni.
(Wilenskaja wul. Nr. 12 p. 6.)

tu, kab jaho i duchu nia było, a pa anhlickamu fasonu, dyk treba druhi narod uziać na prywiaź, jak heta časam, nie miarkujučy, haspadar sabaku biare na łancuch, kormić jaho, dahladaje, a sabaka skača na łancuhu i pilnuje haspadarskaje dabro. Wot i budzie anhlicki fason.

— Dzied hawora, to ŭsio adno, jak łapataju ŭ haławu kładzieć. Ale ja čuŭ, što ciapier balšawiki dali biełarusam swabodu?

— Tak, dali, ale nie saŭsim. Dy jašče nia ŭsie biełaruskija ziemli dałučany da Sawieckaj Biełarusi. Ale treba skazać, što balšawiki ŭ palitycy chitrejšyja za palakaŭ: jany dali dla biełarusaŭ **šmat,** a palaki **ničoha.**

— Dyk što-ž budzie z hetaha? Musić iznoŭ wajna budzie?

— Ja tabie kazaŭ, što imperyjalistyja pahadzicca nia mohuć, abo toj, abo toj pieramoža. Wot i niadaŭna balšawiki prysłali da Polščy notu, kryŭdujučy na palakoŭ za ichniuju palityku proci biełarusaŭ, a heta na wioscy pamiž susiedziami aznačaje swarku. A paśla swarki bywaje časam i bitwa. Nu, da bitwy, to jašče i nie dachodzie, ale swarycca, to swaracca.

— Wot pahanaja reč heta wajna. A jak tabiezdajecca dziedu, kab heta ŭsie sławianskija narody pahadzilisia i stali žyć zhodna, musić tady lepš było-b čym ciapier?

— Wiedama, što lepš. Ale da hetaha treba, kab dužyja sławianskija narody pierastali pryciskać słabiejšych. Skažu bolej: treba, kab dužyja narody **pamahali** słabiejšym. Tady tolki moža być federacyja sławianskich narodaŭ, što znača — žyćcio abapiortaje na ŭzajemnym parazumleńni.

Stary Dzied.

ČYTAJCIE I PAŠYRAJCIE „KRYNICU“.

Z Biełaruskaha žyćcia.

Z Biełarusi pad Polščaj.

5-yja ŭhodki śmierci I. Łuckiewiča. 20 žniŭnia, ŭ piatyja ŭhodki śmierci Iwana Łuckiewiča, adbyłasia ŭ kaścieli św. Mikałaja žałobnaja Imša, na jakoj byli ŭsie wydatniejšyja biełaruskija dziejačy dziela ŭšanawańnia pamiaci swajho pamioršaha prawadyra.

Kanfiskata „Syna Biełarusa". Nr. Nr. 28 i 29 „Syna Biełarusa" pa zahadu Kamisara Uradu na m. Wilniu skanfiskawany za staćciu „Cor Ardens" ab zborniku wieršaŭ K. Swajaka „Maja Lira". Zbornik hety **nadrukawany zusim lehalna ŭ Wilni, kolki miesiacaŭ nazad, i prajšoŭ tady praz cenzuru taho-ž samaha Kamisara Uradu...**

U Biełaruskim Nawukowym Tawarystwie. Na zasiadańni Uradu T-wa 20-ha žniŭnia sabranyja pierš za ŭsio ŭšanawali pamiać twarca hetaha T-wa i Biełaruskaha Muzeju I. Łuckiewiča, z pryčyny wypaŭšych u hety dzień piatych uhodkaŭ śmierci Jaho.

Staršynia Skaryninskaje Sekcyi T-wa, hram. Astroŭski, zrabiŭ sprawazdaču ab dziejnaści Sekcyi pa zboru hrošy i padšukańniu domu dziela kupli pad Muzej.

Urad pastanawiŭ kupić adzin z wybranych Sekcyjaj damoŭ i daŭ Sekcyi adpawiednyja paŭnamoctwy.

Pastanoŭlena tak-ža prystupić da arhanizacyi wystaŭki biełaruskaje knihi ŭ dzień światkawańnia 400-letniaha jubileju biełaruskaha druku ŭ Wilni, jaki prypadaje ŭ 1925 hodzie.

Abhawarywałasia tak-ža pytańnie ab dniu światkawańnia jubileju, ale hetaja sprawa jšče akančalna nia wyrašana.

Nowaje abwinawačwańnie biełarusaŭ za palityku. Prakuratura ŭžo addała akt abwinawačańnia hramadzianam: Siarebranikawu Arsieniu, Karalonku Michału, Čarniaŭskamu Alaksieju, Siemaškiewiču Janu, Arlenkiewiču Balesławu, Naruševiču Mikałaju, Sarocy Mikałaju, Skabieju Uładzimiru, Hardzieju Wasilu synu Apanasa i Hardzieju Wasilu synu Jana.

Usich winawaciać u tym, što jany zrabili zmowu proci całaści polskaje dziaržawy, maniučysia adarwać, naležačuju da Polšča, Zachodniuju Biełaruś, złučyć jaje z Uschodniaj Biełaruśsiu, što pad Radawaj Rasiejaj, i utwaryć niezaležnuju Biełaruskuju dziaržawu (— art. 51 i 102 č. 1 Karnaha Kodeksu).

Sudzić ich budzie Akružny Sud u Wilni.

Nialetni wučań zwolnieny z wastrohu. Uwiečary 21.VIII zwolnieny z Łukišskaha wastrohu pad załoh usiaje majemaści swaich baćkoŭ wučań IV kl. Wil. Bieł. Himn. Sałahub Alaksiej, jaki byŭ zaaryštawany ŭ noč na 1 maja ŭ w. Zarudzičy, Bienickaj woł. Ašmianskaha paw., ŭ časie pabytu tam u swaich baćkoŭ na Wialikadnych školnych wakacyjach.

Iznoŭ aryšty biełaruskich wučniaŭ. Niadaŭna ŭ Wilni, ŭ nočy, palicyjaj byŭ chopleny wučań VI kl. Bieł. Himnazii Barys Kawerda i pašla chutka zwolnieny.

Z 21-ha na 22 žniŭnia tak-ža ŭ nočy palicyja pawiała z saboj wučnia V kl. tej-ža himn. U. Surahu nia zważajučy na płač pierapužanaj jaho maci. I hetaha zwolnili, pratrymaŭšy hadzin dziesiać.

Apošnim-ža časam dašli da nas wiestki z Duniławickaha paw. Miadziołskaj hm. što aryštawany wučni VI kl. Bieł. Himn. Lawon Babrowič i Kuźma Janel, jakija prawodzili leta ŭ swaich baćkoŭ. Ab dalejšym ich losie nia wiedajem.

U sprawie adkrywańnia biełaruskich škoł. Cantralnaja Biełaruskaja Školnaja Rada ŭ Wilni wypracawała ŭžo padrobnuju instrukcyju, uzory usiałakich padańniaŭ, prahramy i t. p. Usio heta, aprača apublikawańnia ŭ biełaruskich časopisiach, budzie wydrukawana ŭ asobnaj knižaccy.

Apieka nad biełaruskaj moładździu. Biełaruski Kam. Pomačy achwiaram wajny ŭ Wilni wiadzie ŭžo pracu dziela arhanizawańnia wučnioŭskaha internatu. a tak-ža ŭwodzić značnyja palepšańni ŭ žyćci biełaruskaha dziciačaha prytułku.

Cikawaja zabarona. Wilenski Kutatar p. Honsioroŭski zabaraniŭ u sioletnim školnym hodzie wykładać u Wilenskaj Biełaruskaj Himnazii historyju Biełarusi i hieahrafiju Biełarusi, jak asobnyja pradmiety. Każuć, što pryčynaj takoj zabarony jość pirakanańnie Kuratara, što Biełarusi niama.

U Wilenskaj Bieł. Himn. školny hod pačaŭsia 1 wieraśnia. Ustupnyja ekzamieny dla nowych wučniaŭ adbuducca ŭ pieršym tydni wieraśnia.

Z Sawieckaj Biełarusi.

Narodnyja škoły ŭ Mienskim paw. Školnaja sietka pa Mienskamu paw. abchopliwaje 223 škoły, jakija padzialajucca na 4 poŭnyja siamiochhodki ŭ m. Zasłaŭli, Samchwaławičach, Uździe i Kajdanawie), 11 niapoŭnych siamiochhodak i 185 škoł adnakampletnych (z adnym nastaŭnikam). Školnych pracoŭnikaŭ u ich 385 čaławiek.

Pa mowie wykładańnia škoły dzielacca hetak: biełaruskich 214, pry 12774 wučn., polskich — 5 (wučniaŭ usich — 250); žydoŭskich škoł — 4, wučniaŭ u ich 135.

Wiciebskija wučyciali ab biełarusizacyi škoł. Niadaŭna ŭ m. Čašnikach, Wiciebskaha paw., adbyłasia rajonnaja narada nastaŭnikaŭ byŭšych čatyroch wałaścioŭ: Kapcewickaj, Smalanieckaj, Capinskaj i Haradčewickaj, jakija abjadnalisia ŭ adzin rajon z centram u m. Čašnikach.

Na hetaj kanferencyi byŭ zroblen dakład školnym inspektaram Babrujskaha wokruhu, Iwašynym, na temu: „Kulturna-nacyjanalnaje adradžeńnie biełarusaŭ i zbiełaruščańnie škoł i inšych sawieckich ustanoŭ".

Dakład byŭ zrobleny pa biełarusku i wielmi zacikawiŭ nastaŭnictwa.

Pa dakładzie Iwašyna miž inšym było pastanoŭlena: 1) arhanizawać biełaruskija hurtki dla pastupowaha wywučeńnia nastaŭnikami biełaruskaj mowy, historyi biełaruskaj literatury, historyi i hieahrafii Biełarusi, 2) hutaryć miž saboju, a tak sama i z wučniami pa biełarusku; 3) u prawiadzieńni kult'aświetnaj pracy siarod hramadzian pastupowa pierachodzić na biełaruskuju mowu; 4) prasić Kamisaryjat Aświety Biełarusi ŭ bližejšym časie prysłać bolš literatury ŭ biełar. mowie i biełaruskich słoŭnikaŭ.

Adziny sielska-haspadarski padatak. Zamiest roznych padatkaŭ, jakija raniej płaciła sialanstwa ŭ dziaržaŭny skarb, Usiesajuznaja Rada Narodnych Kamisaraŭ zaćwierdziła prajekt adzinaha sielska-haspadarčaha padatku dla Biełarusi.

Haspadarki abłožanyja pa siaredniamu razradu, pawinny buduć płacić 90 kap. z dziesiaciny, kali na jedaka prypadaje pałowa dziesiaciny ziamli.

Za ŭwieś lišak ad pałowy da 1 dzies. na jedaka płata ŭstanoŭlena 2 r. 70 k. z dzies., za lišak ad 1 da 1 z pałowaj dzies. na jedaka — 5 r. 40 k. z dzies., za lišak zwyš 1 z pałowaj dzies. — 8 r. 10 k. z dzies., nia ličučy nadbawak na miascowyja patreby.

Na wydańnie padručnikaŭ. Rada Nar. Kamisaraŭ BSRR pastanawiła adpuścić 13.000 rub. na wydańnie biełaruskich bukwaroŭ dla pačatkawych škoł.

Stan kooperacyi ŭ Biełarusi. U sučasny mament na terytoryi dałučanaj Biełarusi istnuje 230 sialanskich tawarystwaŭ, a pa ŭsiej Biełarusi naličwajecca 457 sialanskich spažywieckich tawarystwaŭ, aproč ich addzialeńniaŭ.

U dałučanaj Biełarusi ciapier jość 33.146 pajščykaŭ, a pa ŭsiej Biełarusi naličwajecca pajščykaŭ sialanskaj kooperacyi 88.310 čaławiek.

Razam z pajščykami rabočaje kooperacyi (37.262) ahulny lik pajščykaŭ pa ŭsiej Biełarusi składaje 124.572.

Žydy ziemlarobami. Apošnimi hadami žydy ŭ Sawieckaj Biełarusi wykazali achwotu ŭziacca za ziamlu. Užo ŭsich žydoŭ-ziemlarobaŭ razam z siemjami naličajecca tam bolš za 21.000 čaławiek, jakim dana dla ŭprawy 20.000 dziesiacin ziamli.

Usio heta duža dobra, aby tolki biełarusy nie patrebawali wyjaždžać u dalokuju Sybir, ci dzie ŭ hłyb Rasiei.

Z POLŠČY.

Dla wiedama arendaroŭ. Arendary, što na čužoj ziamli pabudawali budynki, na asnowie zakonu pryniataha Sojmam 31 lipnia siol. h., z budynkaŭ hetych nia mohuć być wyhnany až da 1926 h. choćby i arendy nie płacili. Ale hety zakon, zdajecca, budzie, jak tamu cyhanu, łyžkaj pa abiedzie, bo zakon uwachodzić u žyćcio tolki 1 kastryčnika siol. h.

Bajacca biełarusaŭ i ŭkraincaŭ. Jak pisaii niadaŭna polskija hazety, biełaruskija i ŭkrainskija pasły majuć chutka sklikać źjezd sialanstwa ŭ Pinsku i abwieścić stwareńnie nowaha asobnaha biełaruska-ukrainskaha Sojmu. Reč zrazumiełaja, što ani biełaruskija pasły, ani ukrainskija ab hetym pakul-što i nia dumajuć, ale ŭ stracha, jak kažuć, wočy wialikija.

Ni ŭpiać, ni ŭdziewiać. Polskija hazety niadaŭna raźniaśli wiestku, što pa prośbie polskich biskupaŭ, św. Ajciec dzień 3 maja naznačyŭ dla ŭsiej Polščy światam „Królowej Korony Polskiej". Wot-ža treba wiedać, što dzień 3-ha maja, heta — polskaje narodnaje świata, a Rym, robiačy jaho światam relihijnym na ŭsiu Polšč (dyk musić i dla Biełarusi, što pad Polščaj) hetym samym niamudra da palityki damiašaŭ i relihiju. Dyk ci mnoha znajdziecca siarod biełarusaŭ achwotnikaŭ hetaha nowaha świata — i ci nia wyjdzie z im, jak z nowym kalendarom dla prawasłaŭnych? — Tymbolš, što kraj naš nikoli nie nazywaŭsia „Korona Polska". Słowam, usio heta wyšła ni ŭpiać, ni ŭdziewiać.

Waršawiaki na biełaruskija ziemli. Apošnim časam dzieła pawialičeńnia palicyi na hranicy z Sawieckaj Biełaruśsiu wysłana mnoha waršaŭskaj palicyi. Pahladzim, jak waršawiak, nia znajučy miascowaj ludnaści, napilnuje hetaj hranicy!

Niešta padobnaje... U źwiazku z niespakojem na pahraničnych biełaruskich ziemlach, kažuć, što wajennaha pałažeńnia nie zawiaduć... ale niešta da jaho padobnaje.

Dumajuć handlawać. Siarod polskich pramysłowych i haspadarskich kruhoŭ chodzić słuch, što Sawiety dumajuć u Polščy ŭ chutkim časie zrabić wialikuju kuplu tawaraŭ. Kupla adnak heta maje być... na pawier.

Fałšywyja 50-hrašoŭki. U ruchu pajawilisia fałšywyja 50-hrašoŭki. Paznać ich možna pa tym, što jany zrobleny z woława i ciažejšyja ad praŭdziwych, zroblenych z niklu.

Z USIAHO ŚWIETU.

Litwa. **Wučycielski źjezd.** 21 i 22 žniŭnia ŭ Koŭni adbywaŭsia litoŭski wučycielski źjezd. Na hetym źjezdzie miž inšym abharywali sprawu školnictwa litoŭskaha i bielaruskaka ŭ Wilenščynie.

Dzień pieśni. 23 i 24 žniŭnia ŭ Koŭni adbywaŭsia „Dzień litoŭskaj pieśni", u jakim brali ŭčaście 80 choraŭ z likam 3.500 śpiewakoŭ i śpiewačkaŭ.

Rumynija pryznaje Litwu. Litoŭskija hazety pišuć, što ŭžo Rumynija praŭna pryznała Litwu.

Rasieja. **Hrozny hoład.** U hazecie „Praŭda" Zinoŭjeŭ piša, što nieŭradžaj achapiŭ wialiki abšar SSRR, i pahražaje wialikšym hoładam, čym heta dumali raniej.

Čuma na Wołzie. Heta strašnaja chwaroba, jakaja časta adwiedwaje poŭdzień Rasiei, ciapier iznoŭ dajecca ŭznaki. U Astrachanskaj hub. ad 15 lipnia da 15 žniŭnia siol. h. zanatawana 850 chworych na čumu, z jakich u hetym-ža časie pamiorła 698 asob.

Dumajuć pačać hutarki z Francyjaj. Sawiecki pradstaŭnik Rakoŭski niadaŭna mieŭsia być u Paryžy, kab pahawaryć z uradam Francyi ab francuska-rasiejskim dahawory.

U Lihu Narodaŭ na naradu nia jeduć. Na pasiedžańnie Lihi Narodaŭ zaprašajucca i Sawiety, ale jany nia jeduć, bo budzie tam Šwajcaryja, z jakoj jany ŭ hniewie za Waroŭskaha, jakoha zabiŭ Šwajcarac.

Baŭharyja. **Ciažkoje pałažeńnie.** Baŭharyi nie dajuć supakoju jaje susiedzi: Hrecyja, Juhasławija i Rumynija. Jany bajacca, kab Baŭharyja nia zdužeła, dyk usio hroziać jej, što ŭwiaduć u jaje swaje wojski. Pryčynaj usiaho hetaha źjaŭlajucca častyja paŭstańni ŭ Makiedonii, što naležyć da Juhasławii, a dzie žywuć baŭhary. Wot-ža Hrecyja zakidaje Baŭharyi, što jana sama i robić henyja paŭstańni.

Sialanskaje paŭstańnie. Niadaŭna ŭ Baŭharyi wybuchła sialanskaje paŭstańnie. Sialanskija prawadyry zhawarylisia z makiedoncami i chočać razam u Baŭharyi zawiaści balšawicki ład. Niesupakoj trywaje dalej, a balšawiki jaho paddzieržywajuć. Na susiedziach Baŭharyi i Rumynii, Juhosławii, Hrecyi i Tureččynie až portački trasucca sa strachu.

Šwajcaryja. Narada Lihi Narodaŭ pačałasia 1 hetaha miesiaca ŭ Ženewie. Buduć razważacca tam sprawy: 1) pryniaćcie da Lihi Narodaŭ: Ameryki, Niamieččyny, Sawieckich Respublik i Tureččyny, 2) kantrola nad niamieckim wojskam, 3) razbrajeńnie, 4) skarhi biełarusaŭ, ukraincaŭ i litoŭcaŭ na prašledwańnie ich u Polščy.

Z WILNI.

— **Biełaruskaje nabaženstwa** pašla letniaha pierarywu pačynajecca ŭ niadzielu 7 wierašnia a 10 hadz. ranicy i ŭ hetaj pary budzie adpraŭlacca što niadzieli i što świata ŭ Kaścieli św. Mikałaja ŭ Wilni.

— **Nowy Delehat Uradu.** U Wilniu na miejsca p. Ramana naznačany nowy Delehat p. Račkiewič, dahetul wajawoda ŭ Nawahradku. Nas biełarusaŭ heta nawina ani hreje, ani studzić.

— **Wilenskija ceny.** Hurtam za 100 kilo: žyta $13^{1}/_{2}$ zł., awios 16,75, jačmień 16, bulba 7,50, siena 6,75, sałoma 5,80. Za kilo: žyta 0,15-0,16, awios 0,19-0,20, jačmień 0,18 0,19,-0,20, žytniaja muka razowaja 0,18-0,19-0,20, pytlawanaja 0,23-0,30-0,33, muka pšonnaja 0,61-0,55,-0,50, krupy jačmiennyja 0,39-0,42-0,50, krupy hračniowyja 0,53-0,55, haroch 0,25-0,28, chleb pšonny 0,57-0,62, žytni pytlawany 0,32-0,33-0,34, žytni razowy 0,16-0,17. Cukier u kawałkach za kilo 1,16-1,20, sol 0,26-0,28, syr 1,25-1,50, jajki 0,13-0,20, małako 0,33-0,45, masła sałonaje $4\text{-}4^{1}/_{2}$, niesałonaje 5-6, słanina 2,20.

USIAČYNA.

PRYKAZKI.

1. Napužanaja warona i wirabja baicca.
2. Łaska nie kalaska — sieŭšy nie pajedzieš.

ZAHADKI.

1. Miech na miachu, a kij na wiarchu.
2. Kocicca bačułačka, ni zwier ni ptušačka.

Razhadki z Nr. 22.

1. Pisar z husinym piarom.
2. Zuby i jazyk.

Naša Pošta.

Zabałotnamu ŭ Świsłačy: Za prysłanaje dziakujem. Pastarajemsia wykarystać. Pišycie da nas časciej.

P. Abuchoŭskamu ŭ Parečy: Waša pišmo pieradajom u Biełaruskuju kniharniu. „Krynicu" Wam wysyłajem.

Hannie Buka i Ałžbiecie Apiecionak: Za prysłanaje dziakujem. Skarystajem. Na waša zapytańnie dajom taki adkaz: kali ziamla jość nadzielnaja, dyk na jaje majuć prawa syny, a dočki nie. A kali-ž ziamla kuplenaja, dyk dočki majuć prawa na $^{1}/_{7}$ čašci jaje. Adnak i ŭ pieršym wypadku, heta znača: kali ziamla nadzielnaja, dyk braty swaich siostraŭ pawinny ŭtrymliwać i z chaty wyhnać nia mohuć. A kali-b swaich pawinnaściaŭ adnosna siostraŭ braty nie spaŭniali, należyć padać ich u sud, a sud napeŭna prysudzić toje, što siostram pa prawu należyć.

Bazylu Tarasewiču: Na wašu prośbu „Krynicu" wam pasyłajem.

Janku Sabyniču: $2^{1}/_{2}$ zł. my atrymali ad Was. Raniejšaje pakwitawańnie na imia Maleja było pamyłkowaje.

Prakopu Kaziakowiču: „Krynicu" Wam pasyłajem. Čytajcie sami i druhim dawajcie. Prysyłajcie adrasy znajomych.

Staromu Dziedu: Za prysłanaje dziakujem. Drukujem. Nie zabywajcie ab nas!

Dziśniencu: Dziakujem. Nadrukujem.

Čytaču biełaruskich hazet: Atrymali. Dziakujem. Skarystajem. Pišycie bolš.

Adamčuckaj: Pišmo Waša my atrymali. Skarystajem. Pišycie časciej, što ŭ Was čuwać i jak žywiecca?

Sakolskamu: Za prysłanaje duža dziakujem. Ab Sakolščynie zabywacca nia možna.

K. Swajaku: „Cor Ardens" u nas jość. Jak pryjedzicie, dyk atrymajecie; a mo' Wam prysłać poštaj?

BRATY - BIEŁARUSY.

Užo wośmy hod, jak „Krynica" niasieć našamu zasmahšamu sielaninu wadzicu čystaj praŭdy.

Užo wośmy hod, jak wučyć jana našaha harotnaha sielanina i pakazwaje jamu darohu da lepšaha žyćcia.

Dyk Braty-Biełarusy, da was ciapier źwiartajemsia z prośbaj: PADDZIARŽYCIE NAS, bo akramia was „Krynicy" nichto nie paddzieržyć. Nie paddzieržać jaje pany, bo jana im nia luba; nie paddzieržyć jaje ŭrad, bo jana jamu tak sama niamiła.

Da was Braty - Biełarusy, da was harotnyja sialanie, źwiartajemsia z haračaj prośbaj, prosiačy pomačy.

Dola „Krynicy" hetak sama harotnaja, jak i wašaja dola.

Dyk wot čaho ŭ was prosim:

1) prysyłajcie akuratna hrošy za padpisku.

2) Prysyłajcie da nas adrasy wašych swajakoŭ i znajomych, katorym možna było-b na probu pasłać paru numaroŭ „Krynicy". Moža jany zaachwociacca i wypišuć jaje.

3) Pišycie, što dzie čuwać. Kožny, chto choć krychu hramatny, niachaj jak umieje napiša ŭ „Krynicu", jak na wioscy našaj žywiecca.

4) Pišycie zaŭsiody wyrazna, na adnym baku papiery, pišycie praŭdu i padpisywajcie proźwiščam, jakim tolki chočycie, a dla wiedama redakcyi zaŭsiody padawajcie swoj akuratny adres.

Dyk Braty-Biełarusy!

Prysyłajcie padpisku!
Prysyłajcie adrasy!
Prysyłajcie hrošy!
Pišycie da „Krynicy".

REDAKCYJA.

Redaktar-wydawiec **B. Turonak.** Tow. Wyd. „POGOŃ", Druk. „PAX" Wilno, zauł. Św. Ignacego. 5